

Ontwerpbegroting 2024

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009

Opgesteld door : Secretariaat Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking
Datum : 12 april 2023
Versie : 2.1

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Historie	3
1.2. Organisatie GR	3
1.3 Doelstellingen	4
2. Ontwikkelingen	5
3. Begroting 2024	8

1. Inleiding

1.1. Historie

Uit het oogpunt van duurzaamheid en kosteneffectiviteit hebben de Zuid-Hollandse waterschappen eind vorige eeuw de samenwerking gezocht voor de slibeindverwerking. Dit heeft in 1990 geleid tot de oprichting van DRSH Zuiveringslib NV (DRSH) door deze waterschappen en de bouw van een slibverbrandingsinstallatie in Dordrecht.

Op 1 januari 2010 is DRSH door de waterschappen in eigendom overgedragen aan de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Als tegenprestatie hebben de waterschappen een belang, in de vorm van 397 aandelen, verkregen in HVC. Deze aandelen zijn in september 2011 overgedragen aan de in 2010 opgerichte Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009.

De aandeelhouders van HVC zijn publieke organisaties: gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. De GR is aandeelhouder in HVC en laat ook het slib verwerken door HVC.

Om onderscheid te maken tussen de waterschappen en de andere aandeelhouders, zoals gemeenten, zijn de waterschappen aandeelhouder B geworden. Er is om juridische redenen niet gekozen voor aandeelhouderschap A, wat een volledige aansprakelijkheid voor de NV HVC zou inhouden. Dat zou in strijd zijn met de wettelijke zorgplicht voor de waterschappen.

In 2021 zijn drie waterschappen toegetreden tot de GR, te weten het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waterschap Zuiderzeeland en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De waterschappen zijn deelnemer in de GR en hebben hun aandelen overgedragen aan de GR. De GR is namens de waterschappen aandeelhouder in de GR.

Het aantal aandelen in HVC bedraagt 683 en zijn als volgt verdeeld over de waterschappen:

- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht:	114
- Hoogheemraadschap van Delfland:	95
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier:	120
- Waterschap Hollandse Delta:	111
- Hoogheemraadschap van Rijnland:	123
- Waterschap Rivierenland:	28
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard:	40
- Waterschap Zuiderzeeland:	52
Totaal:	683

Door toetreding van de drie waterschappen is het door de aandeelhouders B (lees de GR) gehouden belang in HVC toegenomen van 10,6% naar 16,9%.

Als gevolg van de toetreding van de drie waterschappen vindt capaciteitsuitbreiding plaats in de vorm van een nieuwe slibdrooginstallatie in Alkmaar.

Door deelname aan de GR hebben de waterschappen toegang tot kansen ten aanzien van de inzet van technologische en organisatorische innovaties als gevolg van de investeringen die HVC doet op het gebied van afvalstoffenverwerking en duurzame energieopwekking. Daarnaast zetten de waterschappen samen met HVC in op de ambitie voor invulling van de duurzaamheidsvraagstukken, zoals de energietransitie, circulariteit en grondstoffenterugwinning.

1.2. Organisatie GR

De dagelijks besturen van de waterschappen zijn deelnemer in de GR. Het algemeen bestuur van de GR bestaat uit één vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur per waterschap.

Het huidige algemeen bestuur bestaat uit:

- Mevrouw T.O. Fierens	Voorzitter, Hoogheemraadschap van Rijnland
- De heer R. Egas	Hoogheemraadschap van Delfland
- De heer H. van 't Pad	Waterschap Rivierenland

- De heer M. C. van der Spek Hoogheemraadschap van Schieland & de Krimpenerwaard
- Mevrouw J. Geldhof Waterschap Hollandse Delta
- De heer S. Mager Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
- De heer J. Caris Waterschap Zuiderzeeland
- Mevrouw M. Leijen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het huidige dagelijks bestuur bestaat uit:

- Mevrouw T.O. Fierens Voorzitter, Hoogheemraadschap van Rijnland
- De heer R. Egas Hoogheemraadschap van Delfland
- De heer M.C. van der Spek Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

In 2023 vinden waterschapsverkiezingen plaats. Na de verkiezingen en de collegevorming bij de waterschappen zal een nieuw algemeen bestuur van de GR worden samengesteld. Uit hun midden wordt een nieuw dagelijks bestuur en een voorzitter gekozen.

De GR heeft een eigen secretariaat en functioneert zelfstandig. Het secretariaat borgt dat voldaan wordt aan de wettelijke eisen conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

De heer J. van Oorschot, werkzaam bij Waterschap Zuiderzeeland, is sinds 1 januari 2021 secretaris van de GR.

Het secretariaat van de GR wordt ondersteund door Waterschap Hollandse Delta. Dit waterschap vervult in deze rol de volgende werkzaamheden:

- het opstellen van de producten behorende tot de Planning & Control-cyclus;
- het financieel beheer.

De GR wordt ondersteund door een ambtelijke ondersteuningsgroep en werkgroepen.

De kosten van het secretariaat, inclusief de ondersteuning voor de P&C-cyclus en het financieel beheer, worden evenredig over de deelnemers verdeeld. Dit komt neer op 12,5% per deelnemer.

1.3 Doelstellingen

In de tekst van de Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009 is het volgende doel opgenomen:

De behartiging van de belangen van de Waterschappen op het terrein van:

1. het afzetten of doen afzetten van zuiveringsslib en/of restproducten als gevolg van de verwerking daarvan voor nuttig gebruik;
2. het produceren van duurzame energie en de interne afzet daarvan;
3. het transporteren of doen transporteren van zuiveringsslib naar verwerkingsinstallaties, stortplaatsen of andere eindbestemmingen;
4. het gecontroleerd storten of verwerken of doen storten of doen verwerken van zuiveringsslib in verbrandingsinstallaties of op andere wijze;
5. het afvoeren en storten of doen afvoeren en doen storten van asresten of andere restproducten van de verwerking van zuiveringsslib, voor zover geen nuttig gebruik daarvan mogelijk is.

Daarbij stuurt de GR op gedeelde kernwaarden van de deelnemende waterschappen.

Deze kernwaarden zijn af te leiden van de doelstellingen bij oprichting van de GR en de huidige maatschappelijke doelstellingen op het gebied van energie, grondstoffen, duurzaamheid en circulariteit. De kernwaarden zijn vastgelegd in de Slibstrategiestudie van de GR, die eind 2021 is vastgesteld.

De kernwaarden zijn:

- Publieke verantwoordelijkheid: slibeindverwerking is de laatste stap in de afvalwaterketen en wordt door de GR beschouwd als een publieke verantwoordelijkheid. De aandeelhouders

van HVC zijn gemeenten en waterschappen. HVC is een ondernemend bedrijf en de aandeelhoudersvergadering borgt het publieke karakter en het stuurt op de daarbij horende publieke verantwoordelijkheid;

- Milieubescherming: hoe schoner het gezuiverde water hoe vuiler het slib. Storten of uitrijden van slib is voor de GR geen optie;
- Continuïteit, afzetzekerheid en robuustheid: gezien de dagelijks productie van grote hoeveelheden slib is dit van groot belang;
- Circulariteit en duurzaamheid: grondstoffen- en energierugwinning hebben prioriteit;
- Doelmatigheid (kostenefficiëntie): slibverwerking tegen de laagst maatschappelijke kosten, kansen voor verbetering liggen in schaalvergroting en nieuwe of verbeterde technieken.

2. Ontwikkelingen

Na de landelijke slibcrisis in 2019 is er veel veranderd in de landelijke slibverwerking en is de GR hierin meegegroeid. Ondanks dat de GR -dankzij de samenwerking met HVC- geen directe negatieve gevolgen had van de crisis heeft het wel gezorgd voor uiteindelijk drie nieuwe leden van de GR. Door de toetreding van drie nieuwe waterschappen is een nieuwe dynamiek ontstaan binnen de GR. Gezamenlijk is de strategie voor de komende jaren bepaald. Niet alleen de benodigde investering in een nieuwe slibdroger in Alkmaar, maar ook de toekomst van de slibeindverwerking in Dordrecht beheerst de agenda. Daarbij zijn klimaatneutraliteit en circulariteit (terugwinning van fosfaat en andere grondstoffen) belangrijke criteria voor de doorontwikkeling. De GR heeft zich in deze dynamiek gepositioneerd met een actief aandeelhouderschap, en gezorgd voor een goede interactie tussen innovaties binnen zuiverings- en slibeindverwerkingsprocessen. Binnen dit krachtenveld heeft de GR in HVC een goede partner, maar opereert zij wel degelijk autonoom.

In 2024 zijn de volgende dynamische ontwikkelingen van belang:

1. Het uitbouwen van de samenwerking van de acht waterschappen op het gebied van slibverwerking;
2. De realisatie van de slibdrooginstallatie in Alkmaar (*oplevering wordt medio 2024 verwacht*);
3. Het uitvoeren van het strategische meerjarenplan van HVC;
4. Europese ontwikkelingen, zoals het realiseren van 100% circulariteit in 2050 en maximale energiebesparing;
5. Herziening Richtlijn Stedelijk Afvalwater: de Europese Commissie heeft op 26 oktober 2022 een pakket aan voorstellen gepresenteerd dat moet leiden tot een betere bescherming van de waterkwaliteit en de volksgezondheid;
6. Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht geworden. Deze wet heeft als doel de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van o.a. besturen van waterschappen te versterken. Een aantal wijzigingen moet verplicht in de regeling worden opgenomen. Een aantal wijzigingen is facultatief. Een wijzigingsvoorstel voor de regeling zal aan de besturen van de waterschappen worden voorgelegd. Ingeschat wordt dat dit wijzigingsproces een jaar in beslag zal nemen. In kwartaal 4 van 2023 zal de definitieve besluitvorming plaatsvinden in de GR. De regeling moet voor 1 juli 2024 zijn aangepast.

2.1 Context

De GR Slibverwerking heeft als doel de behartiging en coördinatie van de belangen van de deelnemende waterschappen met betrekking tot de afvoer en verwerking van zuiverings-slib en de ontwikkelingen in de afvalwaterketen. De GR is gehouden het zuiverings-slib dat door de waterschappen aan haar wordt aangeboden, op haar beurt aan te bieden en te laten verwerken door HVC.

Om het zuiverings-slib bij HVC te kunnen verwerken wordt een waterschap aandeelhouder bij HVC. In dit geval is dat aandeelhouder B, waardoor de aansprakelijkheid in beginsel begrensd is tot de

activiteiten van HVC met betrekking tot het verwerken van zuiverings-slib. De GR behartigt de belangen van acht waterschappen in de provincies Noord- en Zuid-Holland en Flevoland op actieve wijze in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van HVC. Naast het aandeelhouderschap wordt ook uitwerking gegeven aan de rollen van opdrachtgever (de GR) en opdrachtnemer (HVC).

Uitgangspunt voor de deelnemers in de GR is, dat de verwerking van het aangeleverde zuiverings-slib gegarandeerd en tegen een vast tarief wordt verwerkt door HVC. Het risico voor calamiteiten in de bedrijfsvoering en fluctuaties in het aanbod ligt in beginsel bij HVC. HVC en de GR Slibverwerking voeren nauw overleg in deze situaties om te anticiperen op de gevolgen.

2.2 Bouw slibdrooginstallatie

Voor de verwerking van het zuiverings-slib bouwt HVC een slibdrooginstallatie in Alkmaar, die naar verwachting in 2024 operationeel zal worden. Voor deze investering wordt een door de aandeelhouders B (waterschappen) gegarandeerde lening aangetrokken van circa € 65 miljoen, verdeeld over meerdere jaren. Met de uitbreiding van de GR is een stevig platform ontstaan om samen met HVC de toekomst in te gaan.

2.3 Meerjarenstrategie

Om tijdig een besluit te kunnen nemen over de toekomstige wijze van verwerking van het zuiverings-slib dat nu in de SVI van Dordrecht wordt verwerkt, is de afgelopen jaren een slibstrategiestudie uitgevoerd. Deze studie is door de acht betrokken waterschappen en HVC opgesteld om richting te geven aan toekomstige investeringen in de slibverwerking door HVC. Deze studie beoogt antwoord te geven op de vraag: "Hoe borgen we de slibeindverwerking naar 2050 en welke stappen zetten we vanaf 2020?".

De uitgangspunten voor de slibstrategie zijn in de bestuurlijke conferentie van de GR in december 2019 opgehaald en zijn als volgt vastgesteld:

1. Samenwerken in de keten;
2. Continuïteit waarborgen: betrouwbaar & robuust;
3. Alle vervuilingen in slib afbreken, concentreren en uit het milieu halen;
4. Grondstoffen terugwinnen;
5. Energiestroom benutten: van energieverbruiker naar energieleverancier;
6. Flexibiliteit bieden aan de waterschappen voor nieuwe ontwikkelingen op rwzi's;
7. Slib verwerken tegen acceptabele kosten.

Op basis van de geformuleerde doelstellingen in de strategische studie is door HVC een strategisch meerjarenplan 2022-2028 opgesteld met de volgende strategie:

- a) Match aanbod en verwerking slib en slibgranulaat:
 - Realisatie slibdrooginstallatie Alkmaar;
 - Realisatie structurele verwerkingsmethode slibgranulaat;
- b) Energetische verduurzaming SVI;
- c) Circulariteit (realisatie fosfaat terugwinning uit vlieg-as SVI Dordrecht / slibgranulaat);
- d) Innovatie (structureel onderzoek naar mogelijkheden verdere verduurzaming van de slibketen).

2.4 Landelijke calamiteitenopvang

Eind 2020 heeft de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen het 'Robuust Plan Slibeindverwerking' vastgesteld, met als doel het versterken en verduurzamen van het systeem van slibeindverwerking in Nederland.

Aanleiding van het plan zijn de beperkte exportmogelijkheden en de krappe binnenlandse capaciteit. De aandacht moet daarom gericht zijn op het maken van een robuuste Nederlandse slibverwerkingsstructuur. Het plan voorziet in een oplossing voor de gezamenlijke opgave als sector

om de stabiele bedrijfsvoering te borgen, bestand te zijn tegen incidenten en voorbereid te zijn op een calamiteit. De waterschappen laten hiermee zien dat ze op het gebied van de slibeindverwerking vanaf 2021 de zaken onder controle hebben.

Het plan benoemt als belangrijkste kenmerken van een robuust systeem:

1. Een aanvoer- en eindverwerkingscapaciteit die op elkaar past, met onderscheid tussen:
 - gezonde bedrijfsmatige capaciteit op waterschapsniveau;
 - incidentencapaciteit op sectorniveau, georganiseerd als collectief;
 - calamiteitenregeling op nationaal niveau;
2. De belangrijkste kenmerken en ontwikkelingen binnen het robuuste en flexibele systeem zijn bekend en worden strak gemonitord;
3. Er is ruimte voor innovatie;
4. Er is een vorm van regie op het beschikbaar hebben van de collectieve incidentencapaciteit.

De benodigde incidentencapaciteit wordt collectief georganiseerd. Waarbij voor de periode 2021 tot 2025 wordt ingezet op een opslagcapaciteit van 25.000 ton slib en voor de jaren vanaf 2025 op het alloceren van de incidentencapaciteit die in het systeem beschikbaar komt.

Het opdrachtgeverschap voor de regie en de incidentencapaciteit ligt bij de Unie van Waterschappen, de operationele uitvoering bij een onafhankelijke derde. Opgemerkt wordt dat de waterschappen ook een eigen verantwoordelijkheid hebben voor wat betreft calamiteiten. Voor de kosten geldt het principe dat de vaste (collectieve) kosten voor het beschikbaar houden van de incidentencapaciteit worden verdeeld en dat de gebruiker van de incidentencapaciteit betaalt. Bij de doorberekening van de vaste kosten wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van de tonnages ontwaterd slib die elk waterschap produceert. De kosten zijn geraamd op € 30.000 tot € 40.000 gemiddeld per waterschap per jaar. De kosten hangen aanvankelijk af van de grootte en eigenschappen van de opslag en later van het alloceren van de capaciteit in het (eindverwerkings)systeem.

2.5 Voortgang kosten slibverwerking

Kosten GR Slibverwerking

De exploitatiebegroting van de GR bestaat uit 2 componenten:

De kosten van het secretariaat en de garantstellingsprovisie die ontvangen wordt van HVC.

1. De kosten voor het secretariaat worden gelijkmatig verdeeld, ieder waterschap draagt 12,5% bij.
2. De garantstellingsprovisie wordt naar rato van het aantal aandelen aan de deelnemende waterschappen uitbetaald.

Tarief slibverwerking

De kosten voor de verwerking van het slib worden door HVC rechtstreeks gefactureerd aan de waterschappen. De ontwikkeling van dit tarief heeft een grote impact op de begroting van de waterschappen en staat hoog op de agenda van de GR in relatie tot HVC.

De ontwikkeling van het netto tarief per ton was tot 2022 vrij stabiel. Vanaf 2010 (1e jaar slibverwerking door HVC) is aanvankelijk een tariefdaling ingezet. Na de tariefdaling is een jaarlijkse indexatie toegepast. Hoewel de verwerking van RWZI-slib in 2019 onder druk stond door hoge kosten van groot onderhoud in combinatie met sterke schommelingen in het aanleverpatroon door de deelnemende waterschappen, is het mogelijk geweest de lijn van tariefindexering te blijven volgen.

In 2022 en 2023 is er sprake van een sterke inflatie. Voor de vaststelling van het tarief van 2024 geldt in principe het CPI-cijfer van januari 2023 als uitgangspunt. Dit CPI-cijfer is met 7,6% gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. De prognose voor het slibtarief voor 2024 komt hiermee op € 97,22/ton (inclusief transport). Inclusief btw komt de prognose van het tarief dan op € 117,63/ton. Het definitieve tarief voor 2024 wordt medio 2023 vastgesteld door de Raad van Commissarissen.

Het is moeilijk in te schatten hoe de inflatie zich de komende jaren gaat ontwikkelen, mede gezien de sterke fluctuaties in de energie- en grondstoffenprijzen.

Conform de business case van de slibdrooginstallatie heeft de investering in de slibdrooginstallatie en de toetreding van de nieuwe aandeelhouders geen gevolgen voor het slibverwerkingstarief.

Prognose afvoer slib

Prognoses afvoer slib excl zand (tonnen)	YEE 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Delfland	85.912	84.580	84.621	84.820	85.022	85.227
Rijnland	107.063	109.500	109.700	110.460	111.240	112.010
Schieland en de Krimpenerwaard	32.889	26.816	26.996	27.176	27.325	27.474
Hollandse Delta	80.792	84.200	84.200	84.200	84.200	84.200
Rivierenland	13.600	15.300	15.300	15.300	15.300	15.300
Holland Noorderkwartier	95.000	97.855	98.540	99.230	99.924	100.624
Amstel, Gooi en Vecht	96.429	91.940	99.779	101.774	103.810	105.886
Zuiderzeeland	41.000	42.419	42.692	45.002	35.227	36.108
totaal (tonnen)	552.685	552.610	561.828	567.962	562.048	566.829

Bron: HVC 25 oktober 2022

De verwerking van het slib van AGV HHNK, en ZZL zal per 1 oktober 2024 via de GR verlopen. Tot die tijd vindt er voor AGV en ZZL verwerking plaats op basis van individuele contracten.

3. Begroting 2024

HVC investeert in een slibdrooginstallatie in Alkmaar, die in 2024 operationeel zal worden. Voor deze investering wordt een door de aandeelhouders B gegarandeerde lening aangetrokken van circa € 65 miljoen, onder aftrek van een door AGV en ZZL aan HVC beschikbaar gestelde AGL van € 4 miljoen.

De kosten voor slibverwerking door HVC worden rechtstreeks door HVC gefactureerd aan de individuele waterschappen. Hierdoor is de begroting van de GR beperkt tot de kosten van het secretariaat en de ontvangst van garantstellingsprovisie. De kosten en opbrengsten worden verdeeld over de deelnemende waterschappen. De kosten van het secretariaat kunnen (trendmatig) licht stijgen, maar worden evenredig over meerdere deelnemers verdeeld, zodat de effecten daarvan beperkt blijven. Hiervoor is 2% aangehouden.

Daarnaast is € 20.000 opgenomen voor de Ambtelijke Ondersteuningsgroep voor onder meer eigen onderzoek, het uitvoeren van pilots en het inwinnen van adviezen bij deskundigen.

Exploitantiebegroting

Exploitantiebegroting (* €1)	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten		
Garantstellingsprovisie HVC	536.695	636.631
Vergoeding kosten secretariaat Gemeenschappelijke Regeling	67.060	68.822
Totaal baten	603.755	705.453
Lasten		
Garantstellingsprovisie Waterschappen	536.695	636.631
Kosten secretariaat Gemeenschappelijke Regeling	67.060	68.822
Totaal lasten	603.755	705.453
Resultaat	-	-

Meerjarenraming

Toelichting op de exploitatiebegroting (* €1)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten				
Garantstellingsprovisie HVC	636.631	966.942	962.419	907.896
Deze provisie bedraagt 1% van het gegarandeerde leningbedrag van:				
- per 31 december 2023: € 63.661.100 (excl. 2 mln euro investering equity AGV)				
Vergoeding lasten secretariaat Gemeenschappelijke Regeling				
- Hoogheemraadschap van Delfland (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Hoogheemraadschap van Rijnland (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Waterschap Hollandse Delta (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Waterschap Rivierenland (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
- Waterschap Zuiderzeeland (12,50%)	8.603	8.775	8.950	9.129
	68.822	70.198	71.602	73.034
Totaal baten	705.453	1.037.140	1.034.021	980.930
Lasten				
Garantstellingsprovisie Waterschappen				
De deelnemende waterschappen ontvangen van de NV HVC een garantstellingsprovisie van 1% van het gegarandeerde leningbedrag. Conform artikel 22 van de statuten wordt de garantstellingsprovisie verdeeld naar rato van het aantal aandelen:				
- Hoogheemraadschap van Delfland (95 aandelen)	88.550	134.494	133.865	126.281
- Hoogheemraadschap van Rijnland (123 aandelen)	114.650	174.134	173.320	163.501
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (40 aandelen)	37.284	56.629	56.364	53.171
- Waterschap Hollandse Delta (111 aandelen)	103.464	157.146	156.411	147.550
- Waterschap Rivierenland (28 aandelen)	26.099	39.640	39.455	37.220
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (120 aandelen)	111.853	169.887	169.093	159.513
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (114 aandelen)	106.261	161.393	160.638	151.537
- Waterschap Zuiderzeeland (52 aandelen)	48.470	73.618	73.273	69.122
- Totaal: 683 aandelen	636.631	966.942	962.419	907.896
Lasten secretariaat Gemeenschappelijke Regeling				
- Inzet uren secretariaat (secretaris, ondersteuning, financiën)	34.333	35.020	35.720	36.435
- Advieskosten	20.400	20.808	21.224	21.649
- Notuleren vergaderingen GR & AOG	6.120	6.242	6.367	6.495
- Representatiekosten	1.020	1.040	1.061	1.082
- Accountantscontrole	6.949	7.088	7.229	7.374
	68.822	70.198	71.602	73.034
Totale lasten	705.453	1.037.140	1.034.021	980.930
Resultaat	-	-	-	-

In de meerjarenraming vindt vanaf 2025 een sterke stijging plaats van de garantstellingsprovisie. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de oplevering van de slibdrooginstallatie in Alkmaar eind 2024. De gegarandeerde leningen die daarvoor in 2024 zijn aangegaan komen in 2025 in aanmerking voor garantstellingsprovisie.